

DECIZIE

22 septembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de către Agentul guvernamental al Republicii Moldova,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Mariana Braga împotriva lui Valeriu Braga cu privire la partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie, și

la cererea reconvențională depusă de Valeriu Braga împotriva Marianeii Braga cu privire la partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie și declararea nulității contractului de donație,

împotriva încheierii din 7 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 7 octombrie 2005, Ana Braga a depus cerere de chemare împotriva lui Valeriu Braga cu privire la declararea nulității parțiale a contractului de vânzare-cumpărare a terenului, în partea ce se referă la cumpărător și recunoașterea dreptului de proprietate asupra imobilului.

Prin încheierea protocolară din 3 noiembrie 2005 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău a fost atrasă în proces Mariana Braga, ca copârât.

Prin hotărârea din 29 noiembrie 2005 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău a fost admisă acțiunea depusă de Ana Braga; a fost recunoscut nul contractul de vânzare-cumpărare a terenului pentru construcția locativă cu suprafața de 0,05 ha, situat în mun. Chișinău, sectorul Centru, cartierul locativ „Ciocîrlia”, încheiat la 18 februarie 2003, între Ana Țîntari și Valeriu Braga, înregistrat cu nr. 934 la biroul notarului Valeriu Rudco, în partea ce se referă la cumpărător; Ana Braga a fost considerat cumpărător în contractul menționat; a fost recunoscut dreptul de proprietate privată a Anei Braga asupra terenului pentru construcția locativă cu suprafața de 0,05 ha, situat în mun. Chișinău, sectorul Centru, cartierul locativ „Ciocîrlia” și asupra imobilului din str. XXXXX 7/1, mun. Chișinău și au fost încasate de la Valeriu Braga în beneficiul Anei Braga cheltuielile de judecată în sumă de 150 de lei și în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 450 de lei. A fost ridicat sechestrul și a fost anulată interdicția privind

eliberarea oricăror acte referitoare la imobilul din str. XXXXX 7/1, mun. Chișinău, aplicate prin încheierea din 7 octombrie 2005 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău.

La 22 martie 2006, Mariana Braga a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Valeriu Braga cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere a soției, partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie a soților și înlăturarea obstacolelor în folosirea spațiului locativ din str. XXXXX 7/1, mun. Chișinău.

Prin încheierea din 5 mai 2006 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău au fost disjunctate pretențiile înaintate de Mariana Braga împotriva lui Valeriu Braga cu privire la partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie a soților în procedură separată.

La 26 iunie 2006, Valeriu Braga a depus cerere reconvențională împotriva Marianeii Braga cu privire la declararea nulității contractului de donație asupra 2/5 cote-părți din apartamentul 73 din str. XXXXX 60/1, mun. Chișinău.

La 11 iulie 2006, Mariana Braga a depus cerere de concretizare și modificare a pretențiilor din acțiune, solicitând partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie în felul următor: mobilier de bucătărie în set producător Arrital Cucine S.p.A Italia, la prețul de 10 688,79 de Euro; dulap - 700 de Euro; mobilă pentru copii, 2 seturi - 2 600 de Euro; dormitor 3 000 de Euro; lustre 2 bucăți - 500 de Euro; perdele - 2 000 de Euro; televizor - 3 000 de Euro; mașină de spălat - 200 de Euro, să fie repartizate pârâtului Valeriu Braga, iar bunurile: masă de sticlă mare - 1 000 de Euro; scaune 8 bucăți - 2 400 de Euro; mobilă moale din piele - 5 000 de Euro; televizor - 8000 de Euro, să fie repartizate ei. Casa de locuit din str. XXXXX 7/1, mun. Chișinău să fie supusă înstrăinării forțate în temeiul art. 361 Cod civil, pe motivul imposibilității partajării acesteia. Cota-parte de 50 %, pe care o deține Valeriu Braga în capitalul statuar al SRL „Asidec”, să fie partajată în părți egale, fiecăruia să-i revină câte 25 % cotă-parte. Retragerea vizei de domiciliu al pârâtului din apartamentul nr. 73 de pe șos. XXXXX, mun. Chișinău.

La 11 iulie 2006, Valeriu Braga a depus cerere reconvențională concretizată, solicitând includerea tuturor bunurilor în proprietate comună a soților Braga dobândite pe parcursul căsătoriei lor, inclusiv a apartamentului nr. 73 din mun. Chișinău, șos. XXXXX 60/1, cu partajarea acestora.

La 4 decembrie 2006, Mariana Braga, reprezentată de către avocatul Corneliu Chisilița, a declarat apel împotriva hotărârii din 29 noiembrie 2005 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău.

Prin decizia din 28 februarie 2007 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de Mariana Braga, reprezentată de către avocatul Corneliu Chisilița; a fost casat integral hotărârea din 29 noiembrie 2005 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău și a fost restituită cauza spre rejudecare în primă instanță, în același complet de judecată.

Prin încheierea din 11 iulie 2007 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău au fost conexate într-un singur proces cauza civilă nr. 2-2090/07, intentată la acțiunea depusă de Ana Braga împotriva lui Valeriu Braga și Marianeii Braga cu privire la declararea nulității parțialele a contractului de vânzare-cumpărare a terenului și recunoașterea dreptului de proprietate asupra bunului imobil cu cauza civilă nr. 2-196/07, intentată la acțiunea Marianeii Braga împotriva lui Valeriu Braga cu privire la partajarea bunurilor

proprietate comună în devălmășie a soților și la acțiunea reconvențională depusă de Valeriu Braga împotriva Marianeii Braga cu privire la partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie a soților și declararea nulității contractului de donație.

La 11 iulie 2007, Mariana Braga a depus cerere de modificare și concretizare a pretențiilor din acțiune, solicitând partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie în felul următor: bunul imobil - casa de locuit din str. XXXXX 7/1, mun. Chișinău să fie repartizată în întregime pârâtului Valeriu Braga cu cota 1.0, în schimbul unei sulțe bănești proporționale cu 1/2 cotă-parte din imobilul respectiv în favoarea ei. Bunurile mobile: mobilier de bucătărie în set producător Arrital Cucine S.p.A Italia, la prețul de 10 688,79 de Euro; dulap - 700 de Euro; mobilă pentru copii 2 seturi - 2 600 de Euro; dormitor - 3 000 de Euro; lustre 2 bucăți - 500 de Euro; perdele - 2 000 de Euro; televizor - 3 000 de Euro; mașină de spălat - 200 de Euro; masă de sticlă mare - 1000 de Euro; scaune 8 bucăți - 2 400 de Euro; mobilă moale din piele - 5 000 de Euro; televizor - 8 000 de Euro să fie repartizate pârâtului Valeriu Braga, cu încasarea din contul acestuia în beneficiul său a sumei de 19 545 de Euro, ce constituie echivalentul costului a 1/2 cote-părți din bunurile mobile și încasarea de la pârât a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea protocolară din 23 noiembrie 2007 a Judecătoreii Centru, mun. Chișinău a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Ion Braga.

Prin încheierea protocolară din 14 ianuarie 2008 a Judecătoreii Centru, mun. Chișinău a fost admisă cererea depusă de reprezentantul Marianeii Braga, avocatul Corneliu Chisilița și a fost atrasă în proces în calitate de intervenient principal Feodora Scorici.

La 14 ianuarie 2008, Mariana Braga a depus cerere de completare și modificare a acțiunii, solicitând partajarea părții sociale de 100 % din fondul statutar al companiei SRL „Eltrans-BV” în cote-părți a câte 50 %, cu atribuirea acestora ei și lui Valeriu Braga; încasarea din contul pârâtului în beneficiul său a sulței bănești în mărime de 1/2 cotă-parte din valoarea bunurilor (mobile și imobile) proprietate comună în devălmășie supuse partajului conform art. 361 alin. (2) lit. a) din Codul civil și încasarea de la pârât a tuturor cheltuielilor de judecată suportate.

La 25 iulie 2008, Mariana Braga, Valeriu Braga și Feodora Scorici au depus în instanța de judecată tranzacție de împăcare.

Prin încheierea din 25 iulie 2008 a Judecătoreii Centru, mun. Chișinău a fost scoasă de pe rol cererea de chemare în judecată depusă de Ana Braga împotriva lui Valeriu Braga și Marianeii Braga, intervenient accesoriu Ion Braga cu privire la declararea nulității parțiale a contractului de vânzare-cumpărare a terenului și recunoașterea dreptului de proprietate asupra bunului imobil.

Prin încheierea din 25 iulie 2008 a Judecătoreii Centru, mun. Chișinău a fost confirmată tranzacția de împăcare încheiată între Mariana Braga, Valeriu Braga și Feodora Scorici conform condițiile stipulate în aceasta și a fost încetată cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Mariana Braga împotriva lui Valeriu Braga cu privire la partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie a soților, la cererea reconvențională depusă de Valeriu Braga împotriva Marianeii Braga cu privire la partajul bunurilor proprietate comună în devălmășie a soților și declararea nulității

contractului de donație și la cererea intervenientului principal Feodora Scorici împotriva lui Valeriu Braga cu privire încasarea sumei.

La 5 mai 2010, Valeriu Braga, reprezentat de către avocatul Andrian Dron, a declarat recurs împotriva încheierii din 25 iulie 2008 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, solicitând admiterea acestuia și casarea încheierii primei instanțe din motiv că la moment s-a înrăutățit situația financiară a recurentului în legătură cu criza economică mondială și nu mai poate satisface cerințele excesive ale Marianeii Braga, care, la rândul său, nu respectă înțelegerea stabilită în tranzacția de împăcare.

Prin decizia din 9 iunie 2010 a Curții de Apel Chișinău a fost respins recursul declarat de Valeriu Braga și a fost menținut încheierea din 25 iulie 2008 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău.

La 3 iunie 2011, Mariana Braga a depus cererea de chemare în judecată împotriva lui Valeriu Braga, solicitând partajarea părții sociale de 100 % din fondul statutar al companiei SRL „Eltrans-BV” în cote-părți a câte 50 %, cu atribuirea acestora ei și lui Valeriu Braga și încasarea din contul pârâtului a cheltuielilor de judecată.

La 7 noiembrie 2011, Braga Valeriu a declarat recurs împotriva încheierii din 25 iulie 2008 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, solicitând repunerea în termen și admiterea acestuia, casarea încheierii contestate și restituirea cauzei spre rejudecare în primă instanță.

La 21 noiembrie 2011, Valeriu Braga a depus cerere de renunțare la recursul declarat la 7 noiembrie 2011 împotriva încheierii din 25 iulie 2008 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău.

La 21 noiembrie 2011, Braga Valeriu a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 9 iunie 2010 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acesteia, casarea integrală a deciziei contestate, rejudecarea recursului, casarea încheierii din 25 iulie 2008 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău și restituirea cauzei spre rejudecare în primă instanță.

Prin încheierea din 1 martie 2012 a Curții de Apel Chișinău a fost admisă cererea de retragere a recursului declarat la 7 noiembrie 2011 de către Valeriu Braga și a fost încetată procedura în recurs.

Prin încheierea din 1 martie 2012 a Curții de Apel Chișinău a fost admisă cererea de revizuire depusă de Valeriu Braga; a fost casată decizia din 9 iunie 2010 a Curții de Apel Chișinău și a fost dispusă rejudecarea recursului declarat la 5 mai 2010 de către Valeriu Braga.

Prin decizia din 1 martie 2012 a Curții de Apel Chișinău a fost admis recursul declarat de Valeriu Braga; a fost casată încheierea din 25 iulie 2008 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău și a fost restituită cauza spre rejudecare în primă instanță, în același complet de judecată.

Prin încheierea din 3 septembrie 2012 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, au fost conexate într-o singură procedură cauza civilă nr. 2-3737/12, la acțiunea depusă de Mariana Braga împotriva lui Valeriu Braga cu privire la partajarea părții sociale din fondul statutar al companiei SRL „Eltrans-BV” în cote-părți și încasarea cheltuielilor de judecată cu cauza civilă nr. 2-623/12 la acțiunea depusă de Mariana Braga împotriva lui Valeriu Braga cu privire la partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie a soților și la acțiunea reconvențională depusă de Valeriu Braga împotriva Marianeii

Braga cu privire la partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie a soților și declararea nulității contractului de donație.

La 17 ianuarie 2013, Mariana Braga a depus o cerere, prin care a renunțat la acțiunea depusă de către ea împotriva lui Valeriu Braga cu privire la partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie a soților și încetarea procesului.

Prin încheierea din 17 ianuarie 2013 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău a fost admisă cererea privind renunțul la acțiune depusă de Mariana Braga.

La 25 iunie 2020, Agentul guvernamental al Republicii Moldova a depus cerere de revizuire, prin care a solicitat admiterea acesteia, casarea încheierii din 1 martie 2012 a Curții de Apel Chișinău; a deciziei din 1 martie 2012 a Curții de Apel Chișinău și a altor acte judecătorești ulterioare, după necesitate, pentru a face posibilă aducerea părților în poziția anterioară adoptării încheierii din 1 martie 2012 și pentru a evita o nouă hotărâre eventuală de acordare a despăgubirilor pentru prejudiciul material într-o procedură contencioasă în fața Curții și menținerea încheierii din 25 iulie 2008 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău.

În motivarea cererii de revizuire a indicat drept temei al declarării revizurii prevederile art. 449 lit. h) din Codul de procedură civilă.

A menționat că la 17 martie 2020 Curtea Europeană a Drepturilor Omului a pronunțat hotărârea în cauza Braga versus Republica Moldova (nr. 59351/12), prin care a constatat că, autoritățile au încălcat dreptul Marianeii Braga la un proces echitabil garantat de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, prin admiterea unei cereri de revizuire depuse de Valeriu Braga, fostul soț al acesteia. De asemenea, a constatat că, prin adoptarea unei încheieri cu privire la admiterea cererii de revizuire, Curtea de Apel Chișinău a încălcat inclusiv dreptul Marianeii Braga la respectarea proprietății sale. Din aceste motive, Curtea a acordat Marianeii Braga suma de 3 600 de Euro în calitate de despăgubire pentru prejudiciul moral, rezervând chestiunea cu referire la aplicarea art. 41 din Convenție pentru prejudiciul material pentru o procedură ulterioară, invitând reclamanta Mariana Braga și Guvernul Republicii Moldova să analizeze posibilitatea unei reglementări amiabile în acest sens.

A susținut că, prezenta cerere de revizuire a fost depusă în contextul necesității remedierii drepturilor încălcate ale Marianeii Braga în modul constatat de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în hotărârea sa din 17 martie 2020 pentru a evita o eventuală hotărâre nouă de acordare a despăgubirilor pentru prejudiciul material într-o procedură contencioasă în fața Curții.

Prin încheierea din 26 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Agentul guvernamental al Republicii Moldova.

La 2 decembrie 2020, Agentul guvernamental al Republicii Moldova a declarat recurs împotriva încheierii din 26 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acesteia, casarea încheierii menționate, admiterea cererii de revizuire, casarea încheierii din 1 martie 2012 a Curții de Apel Chișinău, a deciziei din 1 martie 2012 a Curții de Apel Chișinău și a altor acte judecătorești ulterioare, după necesitate, pentru a face posibilă aducerea părților în poziția anterioară adoptării încheierii din 1 martie 2012 și pentru a evita o nouă hotărâre eventuală de acordare a despăgubirilor

pentru prejudiciul material într-o procedură contencioasă în fața Curții și menținerea încheierii din 25 iulie 2008 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău.

Prin decizia din 2 aprilie 2021 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul declarat de Agentul guvernamental al Republicii Moldova. S-a casat integral încheierea din 26 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Marina Braga împotriva lui Valeriu Braga cu privire la partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie a soților și la cererea reconvențională depusă de Valeriu Braga împotriva Marinei Braga cu privire la partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie a soților și declararea nulității contractului de donație, cu restituirea cauzei la Curtea de Apel Chișinău pentru examinarea cererii de revizuire.

Prin încheierea din 7 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, corectată prin încheierea Curții de Apel Chișinău din aceeași dată, s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Agentul guvernamental al Republicii Moldova.

La 12 iulie 2021, Agentul guvernamental al Republicii Moldova a declarat recurs împotriva încheierii din 7 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acesteia, casarea încheierii menționate, admiterea cererii de revizuire, casarea încheierii din 1 martie 2012 a Curții de Apel Chișinău, a deciziei din 1 martie 2012 a Curții de Apel Chișinău și a altor acte judecătorești ulterioare, după necesitate, pentru a face posibilă aducerea părților în poziția anterioară adoptării încheierii din 1 martie 2012 și pentru a evita o nouă hotărâre eventuală de acordare a despăgubirilor pentru prejudiciul material într-o procedură contencioasă în fața Curții și menținerea încheierii din 25 iulie 2008 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău.

În motivarea recursului a indicat că Curtea de Apel Chișinău în încheierea din 7 iunie 2021, a luat o poziție formalistă față de solicitările incluse în cererea de revizuire din 25 iunie 2020, motivând că revizuirea nu ar fi posibilă din cauza lipsei caracterului irevocabil al actelor judecătorești contestate, fără, însă, a da o apreciere faptelor, pe care cererea respectivă se întemeiază.

Totodată, a menționat că trebuie să fie luate în considerare toate circumstanțele cauzei, în special faptul încetării procesului civil în urma renunțării la acțiune, ceea ce a determinat imposibilitatea contestării odată cu fondul cauzei a încheierii din 1 martie 2012 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admisă în mod abuziv și contrar principiului certitudinii juridice cererea de revizuire depusă de Valeriu Braga.

A susținut că, concluziile Curții de Apel Chișinău expuse în încheierea din 7 iunie 2021, în sprijinul respingerii cererii de revizuire, pot fi interpretate ca un vădit eșec intenționat de a ține cont de jurisprudența Curții și drept o sfidare a obligațiilor pozitive ale statului, care rezultă din această jurisprudență.

A afirmat că, hotărârile și deciziile Curții Europene a Drepturilor Omului pronunțate împotriva Republicii Moldova trebuie executate în mod necondiționat de către autoritățile naționale, în timp ce instanțele naționale de judecată trebuie să țină cont de constatările Curții, fiind obligate să respecte jurisprudența acesteia și să-și adapteze practica națională în funcție de anumite inadvertențe proprii de interpretare sau aplicare a legislației naționale.

A remarcat că, prin depunerea cererii de revizuire nu se urmărește scopul acordării despăgubirilor pentru prejudiciul material suferit de către reclamantă în urma încălcării

drepturilor sale la un proces echitabil și la respectarea bunurilor, în vederea evitării unei eventuale noi condamnări la Curtea Europeană a Drepturilor Omului în această privință, dar și pentru a asigura executarea măsurilor cu caracter individual care rezultă din hotărârea Curții din 17 mai 2020. Or, pe lângă achitarea satisfacției echitabile acordate de Curte, este necesar și restabilirea părților în situația anterioară încălcărilor constatate, prin redeschiderea procedurilor naționale și casarea hotărârilor pronunțate contrar art. 6 §1 din Convenție.

La 29 iulie 2021, în adresa Marianeii Braga, Valeriu Braga și Feodorei Scorici a fost expediată copia recursului declarat de către Agentul guvernamental al Republicii Moldova, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței (f.d. 175, vol. III), însă intimații nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referință.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele dosarului atestă că copia încheierii din 7 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa Agentului guvernamental al Republicii Moldova la 1 iulie 2021 (f.d. 71-72, vol. III), la materialele dosarului lipsind date ce ar confirma recepționarea acesteia de către recurent, astfel, recursul declarat la 12 iulie 2021, este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de trei luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea integrală a încheierii contestate și restituirea cauzei spre rejudecare, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Pe parcursul judecării cauzei s-a constatat că la 25 iunie 2020 Agentul guvernamental al Republicii Moldova a depus cerere de revizuire, prin care a solicitat admiterea acesteia, casarea încheierii din 1 martie 2012 a Curții de Apel Chișinău, a deciziei din 1 martie 2012 a Curții de Apel Chișinău și a altor acte judecătorești ulterioare, după necesitate și menținerea încheierii din 25 iulie 2008 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău.

De asemenea, s-a constatat că, Agentul guvernamental al Republicii Moldova a invocat drept temei al declarării revizuirii prevederile art. 449 lit. h) Cod de procedură civilă și a anexat în acest sens hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 17 martie 2020, pronunțată în cauza Braga versus Republica Moldova.

Or, prin încheierea din 7 iunie 2021, Curtea de Apel Chișinău a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Agentul guvernamental al Republicii Moldova, concluzionând că încheierea din 1 martie 2012 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admisă cererea de revizuire depusă de Valeriu Braga a fost casată decizia din 9 iunie 2010 a Curții de Apel Chișinău și a fost dispusă rejudecarea recursului

declarat la 5 mai 2010 de către Valeriu Braga și decizia din 1 martie 2012 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis recursul declarat de Valeriu Braga, a fost casată încheierea din 25 iulie 2008 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău și a fost restituită cauza spre rejudecare în primă instanță, în același complet de judecată, sunt acte judecătorești, care nu pot fi revizuite.

Verificând temeinicia și legalitatea încheierii enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că soluția adoptată de Curtea de Apel Chișinău este pripită.

În conformitate cu art. 453 alin. (2) Cod de procedură civilă, încheierea de admitere a cererii de revizuire se pronunță în camera de deliberare și se supune căilor de atac o dată cu fondul, în condițiile legii.

La caz, se reține că, prin hotărârea din 17 martie 2020 pronunțată în cauza Braga versus Republica Moldova (nr. 59351/12), Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că, autoritățile au încălcat dreptul Marianeii Braga la un proces echitabil garantat de art. 6 §1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, prin admiterea unei cereri de revizuire depuse de către Valeriu Braga, fostul soț al acesteia.

De asemenea, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că, prin adoptarea unei încheieri cu privire la admiterea cererii de revizuire, Curtea de Apel Chișinău a încălcat inclusiv dreptul Marianeii Braga la respectarea proprietății sale, drept garantat de art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție.

Din aceste motive, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a acordat Marianeii Braga suma de 3 600 de Euro în calitate de despăgubire pentru prejudiciul moral, rezervând chestiunea cu referire la aplicarea art. 41 din Convenție pentru prejudiciul material pentru o procedură ulterioară, invitând reclamanta Mariana Braga și Guvernul Republicii Moldova să analizeze posibilitatea unei reglementări amiabile în acest sens.

Ulterior, Agentul guvernamental al Republicii Moldova, depunând cerere de revizuire, a invocat că, prezenta cerere de revizuire a fost depusă în contextul necesității remedierii drepturilor încălcate ale Marianeii Braga prin utilizarea procedurii de revizuire a unei hotărâri judecătorești irevocabile într-o manieră incompatibilă cu principiul securității raporturilor juridice.

Drept urmare, rămâne neînțeleasă reținerea Curții de Apel Chișinău precum că, încheierea din 1 martie 2012 a Curții de Apel Chișinău și decizia din 1 martie 2012 a Curții de Apel Chișinău sunt acte judecătorești, care nu pot fi revizuite, având în vedere că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, prin hotărârea sa din 17 martie 2020, a constatat încălcarea art. 6 §1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și a art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție.

Inexplicabilă, de altfel, rămâne și constatarea Curții de Apel Chișinău precum că, cauza se află pe rol.

Or, din materialele dosarului rezultă că după restituirea de către Curtea de Apel Chișinău a cauzei spre rejudecare în prima instanță, la 17 ianuarie 2013 Mariana Braga a depus o cerere cu privire la renunțarea la acțiune, prin care a solicitat admiterea renunțului la acțiunea sa și încetarea procesului (f.d. 64, vol. II).

Totodată, din procesul-verbal al ședinței de judecată a primei instanțe din 17 ianuarie 2013 rezultă că Valeriu Braga, de asemenea, a solicitat încetarea procesului (f.d. 66, vol. II).

Prin încheierea din 17 ianuarie 2013 a Judecătorei Centru, mun. Chișinău, a fost admisă cererea privind renunțarea la acțiune depusă de către Mariana Braga.

Distinct de cele enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că Curtea de Apel Chișinău nu a supus examinării cererea de revizuire prin prisma celor menționate mai sus, nu a ținut cont de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, de obligațiile pozitive ale statului și nu a examinat cererea de revizuire din 25 iunie 2020 prin prisma solicitărilor invocate în aceasta.

Or, în speță, examinarea minuțioasă a prezentei cereri de revizuire se impune pentru a evita o nouă eventuală hotărâre de condamnare la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, cu acordarea despăgubirilor pentru prejudiciul material.

Mai mult, Colegiul învederează că, în speță, revizuirea este generată de hotărârea din 17 martie 2020 pronunțată în cauza Braga versus Republica Moldova (nr. 59351/12), prin care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că, autoritățile au încălcat dreptul Marianeii Braga la un proces echitabil garantat de art. 6 §1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, prin admiterea unei cereri de revizuire depuse de Valeriu Braga, astfel, instanța de apel la examinarea acesteia urmând a reține prevederile art. 2 Cod de procedură civilă, care statuează că procedura de judecare a cauzelor civile în instanțele judecătorești de drept comun este stabilită de Constituția Republicii Moldova, de hotărârile și deciziile Curții Europene a Drepturilor Omului, de hotărârile Curții Constituționale, de prezentul cod și de alte legi organice. Normele de drept procedural civil din alte legi trebuie să corespundă dispozițiilor fundamentale ale Constituției Republicii Moldova și prezentului cod. Dacă prin tratatul internațional la care Republica Moldova este parte sunt stabilite alte norme decât cele prevăzute de legislația procedurală civilă a Republicii Moldova, se aplică normele tratatului internațional dacă din acesta nu rezultă că pentru aplicarea lor este necesară adoptarea unei legi naționale.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa integral încheierea contestată și de a restitui cauza pentru examinarea cererii de revizuire în Curtea de Apel Chișinău, competentă de a examina prezenta cerere de revizuire.

La examinarea cererii de revizuire, Curtea de Apel Chișinău urmează să țină cont de cele menționate și să emită o încheiere legală și întemeiată, respectând dreptul garantat al părților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Agentul guvernamental al Republicii Moldova.

Se casează integral încheierea din 7 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Mariana Braga împotriva lui Valeriu Braga cu privire la partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie, și la cererea reconvențională depusă de Valeriu Braga împotriva Marianeii Braga cu privire la partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie și declararea nulității contractului de donație, cu restituirea cauzei la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată, pentru examinarea cererii de revizuire.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat